

der omtrent sagde: Græd ikke, bitte Børn, dette her skal ikke tages saa bogstaveligt. Men i hvert Fald staar der, at en Præst ikke har Lov til at tage noget af Sognebaandsløserne, selv om de paafører ham forøget Arbejde.

Jeg er ganske enig i, at det ikke er gørligt nu at ændre disse Lønninger. Jeg skal derfor ikke sige noget videre om de Ønsker, der er fremsat af Præsterne. De har jo været stærkt inde paa, at man skulde slette Klasseinddelingen, saa der blev een Klasse. Om det er gørligt, derom vil jeg ikke udtale mig, men i alt Fald vil jeg sige, at skulde vi gaa til en saadan Foranstaltning, maatte det tage meget lang Tid; der blev saa mange Overvejelser at foretage, og jeg tror, det vilde fremkalde Protest fra mange, ogsaa fra Præster, om vi traf en saadan Afgørelse. Jeg tror derfor ikke, vi skal tænke paa ved denne Lejlighed at forandre Præstelønningsloven, selv om vi kan indrømme Præsterne, hvad den højtærede Minister jo ogsaa indrømmede, at især de lavere Klasser ikke er ret godt stillet; men forandre noget ved det nu, tror jeg ikke, vi skal. Præsterne peger stadig paa den lille Tilgang, der er til det teologiske Studium, og mener, at Lønningerne er Skyld deri. Det kan godt være, der er noget deri, men der er jo ogsaa mellem de Lovforslag, vi allerede har behandlet, et om Adgang til Præsteembederne, som maaske kan hjælpe noget paa denne Mangel.

I Bemærkningerne til Lovforslaget hedder det: „En egentlig Lønningsreform for Præsterne maatte i alt Fald udsættes til en Tid, hvor de økonomiske Forhold i det hele ligger fastere, end de gør det i Øjeblikket“. Dette kan jeg ganske slutte mig til. Jeg tror ikke, Tiden er inde til at ændre Lønningerne. Jeg vil da ogsaa gøre opmærksom paa, at siden vi fik Lønningsloven, er der sket enkelte Forbedringer for Præsternes Vedkommende, især ved Loven af 1. April 1921, hvorved de fik Vederlag for forskellige Ting; for adskillige Præsters Vedkommende var det ikke saa ganske faa Penge, det drejede sig om, og Præsterne indrømmer jo ogsaa selv, at Loven betød en betydelig Forbedring. Der findes ogsaa enkelte Forbedringer i disse Forslag, f. Eks. den, at nogle flere rykker op i de højeste Klasser, hvad der jo ogsaa betyder noget.

I § 13 aabnes der Mulighed for, at Embeder kan sammenlægges, det er ogsaa en af de Ting, man har talt om, og som Præsterne har henvist til. Jeg indrømmer, at det godt kunde tiltrænges, for der er nogle

Sogne, der er ualmindelig smaa, men jeg har ikke stor Tro paa, at det lader sig gøre. Jeg tror, det vil gaa ligesom ved Spørgsmaalet om Nedlæggelse af Bispeembedet paa Lolland-Falster, at saa rejser Folk sig mange af Huse og siger: Nej, det kan vi ikke have. Jeg tror, det bliver vanskeligt at føre igennem. Der er noget andet, som maaske ogsaa kunde tiltrænges, det er at faa nogle af de store Pastorater delt, for der er nogle, der giver alt for stort Arbejde for en enkelt Mand. Men jeg tror heller ikke, vi for Tiden tør tænke paa det.

Efter § 21 skal Kirkebetjentens Honorar fastsættes af Menighedsraadet. Det var jo rart nok, om man kunde faa en mere fast Ordning paa dette Forhold. I Loven om Lærernes Løn er der fastsat visse Regler, og nogle af dem gaar igen her, men det kræves jo stadig, at Forholdet skal være frit, saa at en Lærer kan gaa, naar han ikke vil være der længere, og Menigheden kan komme af med ham, naar den ikke ønsker at have ham længere. Jeg forstaar ogsaa Paragraffen saaledes, at det er Meningen, der indtræder et saadant frit Forhold, naar de, der sidder i Embederne, er færdige eller gaar deres Vej. I Skolekommissionen spekulerer man ogsaa paa, hvordan man skal faa det Forhold ordnet, saa Spørgsmaalet er taget op mange Steder. Endelig nævner jeg, at der i selve Menighedsraadsloven er indsat en Passus om, at en Lærer i 5 Aar kan tvinges til at beholde Kirkesangen eller de andre kirkelige Bestillinger. Een Ting tror jeg, der vil komme ud af Bestemmelsen om, at Menighedsraadene skal ansætte Kirkebetjentene; jeg tror, at der adskillige Steder med Tiden vil kunne indføres nogen Besparelse.

Man har i Loven paalagt Menighedsraadene et betydeligt Arbejde, men ogsaa et betydeligt Ansvar, idet de skal føre Tilsyn med Præstegaardene og med Præstegaardsjorderne. Jeg tror, at denne Bestemmelse vil vise sig at betyde ikke saa ganske lidt i Retning af Besparelser. Vi ved jo, at naar den Slags Ting skal bestyres oven fra, bliver det næsten altid dyrt; naar man kan tage af Statskassen eller en anden Fælleskasse, kniber det altid med at udvise Sparsommelighed. Det har saaledes vist sig, at siden vi fik den sidste Lønningslov, har det været meget dyrt at faa Præsteboligerne vedligeholdt. Det kan maaske ogsaa have andre Grunde, men den Ottendedel, som Præsterne skal afgive af deres Løn til Vedligeholdelse af deres Boliger, har langt fra kunnet slaa til. I det hele tror jeg, det vilde have været klogere og sparsommeligere, om man aldrig nogen Sinde i Tjenestemand-